

1. Galileo Descartes Bacon Spinoza přicházejí s novým obrazem světa, přírody a moderní vědy. Vyberte teze, které tomu neodpovídají/náleží aristotelsko-scholastickému pojetí.

- a) Člověk není astronomickým ani metafyzickým středem světa. Odpovídá to moderní vědě a Galileovi? **ano-odpovídá**
- b) Věda je povznesená nad spor lidí, existují poznatky, které musí uznat všichni lidé, bez ohledu na rozdílnost konfesí.
Ano-odpovídá
- c) Metoda garantuje pravdivost poznání – **ano, odpovídá** to moderní vědě, Galileovi...
- d) **Příroda je zviditelněním vyjádření boha – ne (neodpovídá** moderní vědě, Galileovi, Descartovi; je to teze středověku)
- e) Filozofie se zabývá výzkumem aktivit poznání. – **ano-odpovídá**
- f) **Poznání je přímá komunikace vědomí s předměty a věcmi – ne** (teze **neodpovídá** moderní vědě)
- g) Příroda je kalkulovatelným jsovcem – **ano** (teze **odpovídá** moderní vědě – vše změřitelné, skutečné je to, co je změřitelné)
- h) Cílem je matematizace vědy – **ano**

2. Přiřadte jméno číslo filozofa – Marx, Comte k odpovídajícím charakteristikám. V případě, že charakteristika odpovídá oběma filosofům, přiřadte oba

Důraz na fakticitu, fotografičnost, fakta a nic než fakta, metodologii – **Comte**

Meliorismus (zlepšování se každý den), ani ne revoluce, ani reforma společnosti – **Comte**

Revoluce jako cesta z krize společnosti – **Marx**

Antispekulativnost – **Comte**

Kritika stavu společnosti v 19. století a hledání východiska z krize – **Marx i Comte**

3. Přiřadte jména filozofa k příslušné tezi

Centrum náboženství je v citu a fantazii – **Feuerbach**

Náboženství je forma sebepoznání člověka a má historické stupně – **Hegel**

4. Vyznačte křížkem teze odpovídající filosofii Herdera:

Hlasatel humanity **X**

Kritik evropocentrismu a nadřazování kultur **X**

Znovuobjevení středověku, mytologie a lidové poezie **X**

Představitel a inspirátor romantismu a osvobození od helenistických měřítek **X**

Dějiny jako proces sebevzdělání lidstva a apoteóza humanity **X**

5. Nietzsche je zakladatelem níže uvedených oborů:

Axiologie **ANO**

kulturologie **ANO**

religionistika **ANO**

Sociologie **NE**

6. Přiřadte jméno filozofa/číslo – Schopenhauer, Nietzsche k níže uvedeným tezím.

Vůli k životu je třeba stupňovat, „heroismus vůle“ – **Nietzsche**

Křesťanství je platonismus pro lid – **Nietzsche**

Křesťanství je zdroj nihilismu a resentimentu – **Nietzsche**

Křesťanství je pravdivé náboženství, protože vypovídá o utrpení člověka na tomto světě – **Schopenhauer**

Agresivní vůli je potřeba potlačit – **Schopenhauer**

„Vůle je pojítka člověka s kosmem“ – **Schopenhauer**

7. Přiřadte příslušné číslo filozofa/myslitele – Machiavelli, Voltaire, Rousseau, de Sade – k uvedené myšlence:

podstatou dějin je boj o moc – **Machiavelli**

člověk se narodil svobodný, kamkoli pohlédneme je v okovech – **Rousseau**

na konci úsilí o rovnost a svobodu je zkušenost něčeho tragického – **de Sade**

ztráta kulturního optimismu, otázka po ceně pokroku („přírodní stav“ versus „kulturní stav“) – **Rousseau**

dějiny jako nekončící boj rozumu s nerozumem – smysl dějin – **Voltaire**

8. Vyberte tezi, kterou pokládáte za nesprávnou:

- a. Existencialismus se konstituuje za II. Světové války a kulminuje v šedesátých letech XX. Století
- b. Existencialismus je pokus přivést k platnosti ideu osobní odpovědnosti ve světě narůstajícího odcizení existencialismus je vysoce moderní fenomén (slovníkem, pojmy)
- c. **Existencialismus prožívá druhou vlnu v sedmdesátých letech dvacátého století**
- d. Existencialismus – klíčová slova: existence, svoboda, odcizení

9. *Přiřadte architekta k příslušné stavbě:*

Ideální město v Chaux – **Ledoux**

Velká hala – **Speer**

Newtonův kenotaf-planetárium – **Bouleé**

10. *Přiřadte pojem tradiční společnost a moderní společnost k uvedeným pojmům:*

Stavovská společnost – **tradiční společnost**

Racionalizace správy státu a společenská smlouva – **moderní společnosti**

Privilegované stavy – **tradiční společnost**

Vláda aristokracie – **tradiční společnost**

Občanská společnost – **moderní společnosti**

Veřejné mínění – **moderní společnosti**

11. *K dílu Nietzscheho se hlásili*

Benito Mussolini

literární kritik F.X. Šalda

spisovatel Thomas Mann

Adolf Hitler

12. *Vyberte tezi, která není charakteristická pro filozofii existencialismu:*

Skrze metodickou skepsi dospíváme k jistotám

13. *Uveďte jméno filozofa a architekta, jehož stavby naplňují ideu účelu, vizuální kontroly, racionality, “továrny na řád”*

Jeremy Bentham